

preudaren očetov glas, šegavi brat, naivna sestra, nedolžna, brezkrvna ljubezen, rešta lepih naukov, večerni zvon in kak očenaš ali češčenamarija. Vse potresi s cukrom gínljive pobožnosti in strahu božjega in povest za Mohorjevo družbo je gotova.

Naj mi pisatelj ne zameri — v tej njegovi povesti je preveč sledov tega recepta. Sprejem Jakoba Kosa in njegove žene v 16. poglavju in 17. poglavje »Bodi pozdravljena, cerkvica bela!« sta polni teh vsiljivosti.

Zato se mi ob tej priliki milo stori po »Izdajavcu«, »Križem sveta«, »Kortonici« in drugih takih povestih preteklih dni...

Dokler bodo pisatelji izdelovali po gornjem receptu povesti za Družbo sv. Mohorja, bodisi iz razloga, da hočejo biti bolj mohorjanski od Mohorjanov, bodisi zato, ker je res družbin odbor monopoliziral ta recept za družbine knjige, bo odkrit kritik in tudi preprost bralec vsakemu piscu takih historij dejal z očetom Jakoba Kosa: »Si sicer ptiček, a mene le ne boš prevarill«

Starogorskega »Voznik Martin« je preprosta črtica, ki bi jo pripisal vsakemu začetniku, ki hoče povedati lepo misel, a mu še manjka sloga in občutja.

Dr. A. Remec.

Ivan Albrecht. **Paberkí iz Roža.** (Narodna knjižnica, snopič 16.) V Ljubljani 1920. Natisnila in založila Zvezna tiskarna.

Skromni naslov knjige »opravičuje vsaj deloma neznatno vsebino teh folklorističnih »paberkov« iz Roža, ki so v tej obliki odločno drugotni, neokusno baročni in deloma cepljeni nepristno v zvoku sodobne gostilniške robotosti. Zdrave prvotne narodove naivitete je v knjigi za dobrih deset strani. Petdeset strani je napolnil Albrecht s tem, da je razblinil snov v novelistično širino, ne da bi bil prej prisluhnil Jurčičevi domačnosti, Milčinskega pesniškemu parafraziranju ali klasičnega Trdine lepi govorici. Ker cenim Albrehtovo močno črto »V rezervi«, se tembolj čudim nezrelemu pripovedovanju v teh sedmih »pravljicah«, ki sicer zaslužijo komaj zapis v zmislu Haberlandtovega narodoslovja. Jezik v zbirki je žalostnoneslovenski, neroden, časnikarski: niso bili zdravi v tej zadevi (18); moja reč, najrazličnejše reči, o drugih rečeh, nobene reči, ta reč, na to reč, hudo reč, najhujša reč (20, 21, 23, 24, 26, 50, 44, 43), (ocvirki iz nemškega »Ding«!); z dvemi pari konj. (24); je šlo vse bolj pokonci (24); je bila od dobre hiše (25); imel je bil (34); bila je naenkrat v njem vsa kri pokonci (34); dobiti v posete (51); je prišlo tako daleč (51); prišlo je do tega (52); ni bilo upanja na možitev (57); vojaštvo je imelo pri njej zelo dobro (57) itd. itd. Zbirka priča v jezikovnem oziru žalostno resnico, kako malo resno proučujejo celó resni slovenski leposlovci pravi in čisti slovenski izraz in se ne ogibljejo neokusnosti v besedi, ki boli huje kakor poštena tujka in slovniška napaka. Za Župančičevim zgledom in za Breznikovimi navodili nam bo hoditi danes in jutri in ne za kapaciteto, ki piše »izvanredno« (»Slov. Narod« z dne 29. aprila. Maribor 1914.)!

Dr. I. Pregelj.

Xaver Meschko: **Das Paradies auf Erden.** — **Der kleine Zigeuner.** Zwei Kindergeschichten. Deutsch von Minna Conrad-Eybesfeld. Freiburg i. Br. Herder. C.

M. 5-50. — Knjiga prinaša nemški prevod dveh Meškovich črtic: 1. Zgodba o Martineku, otroku, ki je iskal raj na zemlji, ki je izšla v zbirki Mohorjeve družbe »Mladim srcem I.« l. 1911. in 2. Ciganček, izšel v isti zbirki II. zv. kot ponatis iz zbirke »Ob tihih večerih«. Razumem, da je pisateljica izbrala iz teh dveh zbirk ravno ti dve črtici. — Kar se tiče prevoda samega, sem bil v splošnem zadovoljen, vendar pa bi se dala v podrobnostih marsikaka finost precizneje prevesti. Imel sem sem in tje vtis, da si je prevajavka tu in tam malo preveč olajšala delo in izenostavila marsikako mesto, ki bi tudi v nemščini obogatilo sliko. Primerjal sem nekaj mest in navajam kot karakteristiko njenega postopanja dve mesti, ki sta nekako značilni za ta prevod in njegovo razmerje do originala: »Zgodba o Martineku...« Ml. srcem I. str. 58: »Glej, velika kamenita miza stoji sredi dupline, s stropa vise zlati lestenci, luči so sami dolgi biseri, blesteči, da jemlje vid umrljivim očem. Ob mizi pa sedi stari kralj Matjaž. Drem-lje. Globoko doli proti marmornati plošči poveša glavo. Okoli in okoli mize mu raste brada; kakor metre dolga, snežnobela kodelja se zdi.« Prevod pa str. 11.: »Sieh, ein großer, steinerner Tisch steht inmitten von Fackeln, von der Decke hängen goldene Leuchter, die Lichter selbst sind große Perlen, die so funkeln, daß es dem menschlichen Auge zuerst die Sehkraft benimmt. Am Tisch sitzt der alte Barbarossa. Er träumt. Tief senkt er den Kopf auf die steinerne Platte herab. Rund um den Tisch wächst sein Bart, wie meterlange Strähne von schneeweißem Flachs.«

Kot drugi primer navajam konec zgodbe o cigančku, Ml. srcem, II. str. 72, ki se glasi: »Nebo je prerezal nov blisk od vzhoda do zahoda. Zavriščalo je v višavah. Završelo je po dolini. Šume so zašumele smrtnobolestno, v veliki tesnobi in grozi. Še kratek, napol zadušen krik iz prepada, in valovje je šumelo enakomerno, kakor je šumelo od nekdaj, od začetka svoje poti. — Tako je umrla umetnost Jakobova, tako cigančkove pesmi, njegove sanjarije in hrepenenje njegovo...« Prevod str. 145 pa: »Ein Blitz zerriß den Himmel von Osten nach Westen. Die Wälder rauschten wie in Todesnot. Ein kurzer, halberstickter Schrei noch aus der Tiefe — und die Wellen rauschten eintönig, wie sie von Anfang ihres Weges an gerauscht hatten. — So endete Jakobs Kunst, des Zigeunerkindes Lied und seine Sehnsucht...« Če primerjate podčrtana mesta, boste sami lahko sodili. Zakaj je Matjaža germanizirala v Barbarosso, ne razumem, ker če prevajamo tuje delo, mu vendar ne smemo vzeti prav vsega, kar spominja na milje, v katerem je nastalo; če je izpustila ime Repič, ki bi Nemcu nič ne povedalo in tudi ni neobhodno potrebno, da ga nadomesti z nemškim, razumem, zakaj pa bi naš Barbarossa ne smel s pravim imenom med Nemce, ne razumem. — Kljub temu pa nas veseli, da so se Nemci začeli zanimati za našo literaturo, škoda le, da knjiga nima vsaj kratkega uvoda o pisatelju in literaturi, kateri pripada, in da celo nikjer ni označeno, da je to prevod iz slovenskega, bog vé kaj si bo Nemec predstavljal pod popolnoma neznanim ime-